

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/128/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216200835
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8216200835.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlady Šimkovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobkyne: S. M. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. L. XXX, XXX XX H., právne zastúpenej advokátom: JUDr. Matúš Hrib, so sídlom Na hradbách 5, 085 01 Bardejov, IČO: 42 246 237, proti žalovanému: Z. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, XXX XX X., o vydanie veci, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bardejov sp.zn. 3C/54/2016-160 zo dňa 10.07.2019 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P r i z n á v a žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalobkyni v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady prvoinštančného i odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že: I. žalobu zamietol. II. Žalovanému priznal voči žalobkyni 100 % nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie ust. § 123, § 124, § 126 ods. 1, 2, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, 2, § 132 ods. 1 a § 133 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ust. § 137 písm. a) a § 470 ods. 1 a článkom 2 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej „C.s.p.“) a článkom 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade sa žalobkyňa podanou žalobou domáha ochrany svojho vlastníckeho práva k hnuiteľnej veci (osobnému motorovému vozidlu, ďalej len „sporné osobné motorové vozidlo“), ktorú jej má neoprávnene zadržiavať žalovaný, pričom neoprávnenosť jeho držby žalobkyňa odôvodnila jednako absolútnou neplatnosťou kúpnej zmluvy z 28.09.2014, na základe ktorej mal žalovaný kúpou od autobazáru (AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s.) nadobudnúť do vlastníctva sporné osobné motorové vozidlo a ktorej absolútna neplatnosť má podľa žalobkyne byť daná tou skutočnosťou, že označený autobazár nemohol byť vlastníkom tohto sporného osobného motorového vozidla a teda nemohol vlastnícke právo k nemu previesť kúpou zmluvou ani na žalovaného, pretože aj autobazár mal pred tým tiež nadobudnúť kúpou zmluvou toto vozidlo taktiež od nevlastníka S. H., keďže aj táto ako „vlastník“ s týmto vozidlom síce disponovala, avšak bez toho, aby mala k nemu vlastnícke právo. Odvolávajúc sa na zásadu „nemo plus iuris...“ žalobkyňa na ochranu svojho vlastníckeho práva zvolila v zmysle citovaného ustanovenia § 137 písm. a) C.s.p. reivindikačnú žalobu (žaloba na vydanie veci). Aktívna legitímácia pri tejto žalobe na ochranu vlastníckeho práva patrí iba vlastníkovi, pričom nie je podstatné či ide o výlučného vlastníka, bezpodielového vlastníka alebo podielového spoluvlastníka. Zároveň iná osoba (žalovaný) musí vlastníkovi patriacu vec zadržiavať neoprávnene, t.j. bez právneho

dôvodu. Pasívna legitímácia prislúcha osobe, ktorá má vec fakticky u seba bez toho, aby na to mala právom aprobovaný (uznaný) dôvod. Preto súd prvej inštancie v prvom rade skúmal, či žalobkyňa svedčí aktívna legitímácia, pričom zistil, že vozidlo bolo manželmi nadobudnuté až v roku 2009, t.j. za trvania manželstva, pričom v prípade bezpodielového spoluvlastníctva k vozidlu sa do evidencie motorových vozidiel zapisuje len jeden z manželov. Preto je nepochybne daná aktívna legitímácia žalobkyne na podanie predmetnej reivindikačnej žaloby. Ďalej súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním [správou okresného riaditeľstva PZ v G. č. ORPZ-BJ-ODI2-36-187/2019 z 12.06.2019; certifikátom k osobnému motorovému vozidlu vystaveným 28.09.2014 autobazárom] za preukázané (a žalobkyňa to ani žiadnym spôsobom nespochybnila), že v okolnostiach danej veci bol žalovaný v maximálnej možnej miere, ktorú bolo možné od neho rozumne očakávať, obozretný a pre ochranu svojich práv vykonal všetky preventívne opatrenia, aby sa usvedčil v presvedčení, že sporné osobné motorové vozidlo, ktoré kupoval nie je zaťažené žiadnymi právnymi vadami, t.j. že nie je zaťažené právom tretej osoby. V tomto smere sa súd prvej inštancie nestotožnil s obrannou argumentáciou žalobkyne, že minimálne autobazár, ktorý sporné motorové vozidlo žalovanému predával, sa mohol a mal dozvedieť o tom, že toto vozidlo pred jeho predajom žalovanému sám autobazár kúpil od nevlastníka. Súd prvej inštancie podotkol, že na rozdiel od absolútnej neplatnosti právneho úkonu, ktorá nastáva bez ďalšieho od jeho samotného začiatku, pri relatívne neplatnom právnom úkone je tento platný a to až do doby kedy sa jeho neplatnosti týmto úkonom dotknutá osoba účinne nedovolá napr. právoplatným rozhodnutím súdu. V danom konkrétnom prípade sa žalobkyňa účinne dovolala relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy z 02.06.2014, ktorú uzavrel jej bývalý manžel s kupujúcou (M. H.) až 20.12.2017, kedy v tejto veci nadobudol právoplatnosť rozsudok okresného súdu sp. zn. 3C/235/2014 z 13.02.2017, avšak všetky na túto kúpnu zmluvu nadväzujúce kúpne zmluvy, t.j. vrátane kúpnej zmluvy medzi autobazárom a žalovaným boli uzavreté ešte v roku 2014, t.j. v čase kedy jednako nikto nemal dôvod spochybňovať v rade prevodov prvý prevod sporného osobného motorového vozidla z pôvodného vlastníka (t.j. zo žalobkyne a jej bývalého manžela, ako v tom čase ešte manželov) na M. H. ako kupujúcu a jednako nikomu (ani autobazáru, toľž nie žalovanému ako v rade tretiemu kupujúcemu) nemusel a ani nemohol byť známy obsah ich zmluvného dojednania ohľadom okamihu nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetu kúpy, t.j. k spornému osobnému motorovému vozidlu, ktorý okamih bol dojednaný odlišne od jeho zákonnej úpravy v cit. § 133 ods. 1 OZ, toľž ak sa tieto subjekty ohľadom aktuálneho vlastníka tohto vozidla riadili s dôverou v zápis v evidencii motorových vozidiel, v zmysle ktorého M. H. bola ako jeho vlastníčka evidovaná od 02.06.2014. Zároveň súd prvej inštancie podotkol, že žalobkyňa v podstate ani nepreukázala, kedy v rade druhá predávajúca (M. H.) uzavrela kúpnu zmluvu s v poradí druhým kupujúcim (autobazárom) a teda či naozaj v čase jej uzavretia M. H. konala ako nevlastníčka, tak ako to tvrdí žalobkyňa, ktorá tvrdí absolútnu neplatnosť tejto kúpnej zmluvy. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno a teda dostatočne dôveryhodne nespochybnila dobromyseľný spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva k spornému osobnému motorovému vozidlu žalovaným.

4. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie pri konfrontácii dvoch proti sebe stojacich vlastníckych práv sporových strán požívajúcich rovnaký zákonný obsah a ochranu, v záujme hľadania materiálnej pravdy vykonal navyše aj test proporcionality týchto dvoch práv, v rámci ktorého skúmal jednako (i) účel súdneho zásahu do týchto práv, jednako (ii) vhodnosť tohto zásahu a napokon (iii) aj nevyhnutnosť tohto zásahu. Podľa súdu prvej inštancie vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci, nie je v tomto prípade účelne, vhodné a ani nevyhnutné zasahovať do dobromyseľne nadobudnutého vlastníckeho práva žalovaného, ktorý má v porovnaní so žalobkyňou slabšie a menej výhodné postavenie, pretože jeho jedinou možnosťou ako negovať účinky ním uzavretej kúpnej zmluvy s autobazárom by bolo vyvolanie ďalšieho súdneho sporu s neistou dobou jeho trvania a neistým výsledkom, zatiaľ čo žalobkyňa sa môže domáhať realizácie svojho vlastníckeho práva k spornému osobnému motorovému vozidlu, ktoré vlastnícke právo bolo verifikované aj súdnym rozhodnutím Okresného súdu Bardejov sp. zn. 3C/235/2014 z 13.02.2017, a to v konaní o vyporiadanie BSM na čas po rozvede so svojím bývalým manželom, čo napokon podľa zistenia súdu prvej inštancie žalobkyňa aj urobila. V tomto smere podotkol, že podanú žalobu žalobkyňa síce odôvodnila aj tým, že má záujem o fyzické vydanie sporného osobného motorového vozidla, pretože je jej jediným prostriedkom prepravy vzhľadom na jej zdravotné ťažkosti, avšak vykonaným dokazovaním (z listín predložených žalobkyňou v časti konania o jej návrhu na priznanie jej oslobodenia od súdneho poplatku) súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa si ešte v roku 2016 (kedy bola podaná žaloba) kúpila od predávajúceho - obchodnej spoločnosti Duvin s. r. o. osobné motorové vozidlo zn. Seat Leon, červená metalíza, za kúpnu cenu 3 500 Eur, takže žalobkyňa mala prostriedok prepravy a aj keby ho v aktuálnom čase nemala, nič to nebráni tomu, aby sa v konaní o vyporiadanie BSM domáhala finančného vyrovnania zo spoluvlastníctva (v rámci ktorého môže súd

riešiť primeranosť kúpnej ceny za ktorú bolo vzhľadom na okolnosti sporné motorové vozidlo manželom žalobkyne predané, ako predbežnú otázku, pozn.) sporného osobného motorového vozidla a za takto získanú finančnú čiastku, si zakúpiť nové vozidlo. Preto súd prvej inštancie žalobu žalobkyne zamietol.

5. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 255 ods. 1 a ust. § 262 ods. 1, 2 C.s.p. Aj keď súd prvej inštancie vzhľadom na rovnaký obsah v spore sa stret užších sporových strán zvažoval najsamprv nepriznať nárok na náhradu trov ani jednej z nich, napokon prihladol na jeden z dôvodov podania žaloby o fyzické vydanie motorového vozidla. Tým bola skutočnosť, že žalobkyňa nemá žiadny iný prostriedok prepravy, ktoré tvrdenie sa ukázalo ako nepravdivé, jednak z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobkyňou bez všetkých pochybností preukázať absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy medzi M. H. a autobazárom. Súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania na základe princípu úspechu v spore podľa ust. § 255 C.s.p. Žalovaný mal v predmetnom konaní plný úspech vo veci, preto mu súd prvej inštancie priznal voči v konaní neúspešnej žalobkyňi 100 % nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že o samotnej výške trov konania súd prvej inštancie rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

6. Proti tomuto rozsudku včas podala odvolanie žalobkyňa. Právne odôvodnila svoje odvolanie ust. § 365 písm. b), e) f) a h) C.s.p. Konštatovala, že žalobkyňa ani jej právny zástupca sa posledného pojednávania nezúčastnili. Právny zástupca v dňoch 01.-17.07. čerpal dovolenku. Tak ako v tomto prípade aj ďalších požiadal o odročenie pojednávania, v ostatných prípadoch mu bolo vyhovené, s výnimkou jedného kde sa jednalo o zverenie maloletých detí matke do zahraničia. Tým, že nebola žalobkyňa ani jej právny zástupca prítomný na pojednávaní nemohli vykonávať svoje procesné práva, najmä pri výsluchu svedka predvolaného súdom. Pokiaľ súd konštatuje, že žalobkyňa nepredložila kúpnu zmluvu na predaj vozidla medzi jej bývalým manželom a jej sestrou, tak je potrebné uviesť, že touto zmluvou nedisponovala. Označila však ako dôkaz prehlásenie kupujúcej o okolnostiach uzavretia tejto zmluvy. Pokiaľ súd uvedené nepovažoval za významné, tak v záujme predchádzania prekvapivému rozhodnutiu mal uvedené v rámci predbežného právneho posúdenia ozrejmiť, prípadne doplniť dokazovanie vyžiadanim predmetnej zmluvy. Vo vzťahu k právnomu posúdeniu vo veci žalobkyňa uviedla, že test proporcionality zásahu vykonaný súdom neprihliadal na okolnosti na strane žalobkyne. Tá bola od počiatku bdela a vykonala všetky úkony smerujúce k ochrane svojich spoluvlastníckych práv plynúcich z bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pričítať jej kúpu automobilu na ťarchu navyše zistenú z tlačiva o pomeroch pre oslobodenie vo vzťahu k meritu veci považuje žalobkyňa za nesprávne. Uvedené rovnako platí o poukaze na vedené konanie o vyporiadanie BSM, ktoré bolo iniciované dlho po podaní žaloby v tejto veci, čím sa opätovne na žalobkyňu prenáša neschopnosť súdu rozhodnúť v primeranom čase. Žalobkyňa má za to, že pokiaľ došlo k odcudzeniu vozidla na žalovaného nevlastníka a to pre neplatnosť právnych úkonov, tak výnimky nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka sú uvedené v ust. § 486 Občianskeho zákonníka, § 446 Obchodného zákonníka a § 93 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Ako s uvedeným právnym poriadkom presne určených výnimiek zo zásady nemo plus iuris vyplýva samotný právny poriadok uvádza situácie, kedy môže dôjsť k prelomeniu zásady nemo plus iuris. Ani o jednu z týchto situácií sa v prejednávacom prípade nejedná a všetky reťazené scudzovacie právne úkony, ktoré viedli k prevodu vozidla na žalovaného sú neplatné. V tejto súvislosti poukázala žalobkyňa na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 50/2010-11 zo dňa 10.02.2020. Odhliadnuc od vyššie namietaných nedostatkov meritórnym posúdením veci by mohlo byť jedine to, či je potrebné vzhľadom na okolnosti prípadu chrániť dobrú vieru žalovaného, ktorá je nepochybná. Nie je tu totiž daný konflikt vlastníckych práv žalobcu a žalobkyne ako to nesprávne uvádza súd prvej inštancie. Hodnotenie tejto otázky je potrebné vykonať vždy s ohľadom na okolnosti konkrétnej veci. Žalobkyňa má za to, že je potrebné prihliadať na to, že vykonala všetko, čo by bolo možné od nej spravodlivo žiadať, aby sa bez meškania dovoľavala svojich práv. Súd prvej inštancie túto jej snahu napriek právoplatnému rozsudku o dovolaní sa relatívnej neplatnosti predaja vozidla znegoval. Na nesprávnom skutkovom základe dokonca nezohľadnil ani výhradu vlastníckeho práva. Dokonca na jej ťarchu pripísal to, že si dovoľila kúpiť staré ojazdené vozidlo. Súd prvej inštancie vôbec nezohľadnil to, že exmanžel, jeho sestra a taktiež AAA AUTO neponesú žiadnu zodpovednosť za konanie v rozpore s právom, či absolútnu profesionálnu nedbalosť, čím všetko uvedené preniesol na žalobkyňu. Žalovaný má možnosť domáhať sa kúpnej ceny vozidla od jeho predajcu, ktorý je najväčším podnikom svojho druhu v podmienkach širokého okolia. Žalobkyňa má za to, že vrátenie kúpnej ceny a náhrady spôsobenej škody, do ktorej by nepochybne patrila aj náhrada trov konania by bola žalovanému s prihliadnutím na súčasnú hodnotu vozidla v prospech. Konflikt vlastníckeho práva a princípu dobrej viery mal by byť teda

v danom prípade na základ vyššie uvedeného riešený v prospech žalobkyne. Na základe uvedeného preto žalobkyňa navrhuje, aby odvolací súd rozsudok zmenil, žalobe vyhovel a priznal žalobkyňi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

7. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za správne a spravodlivé. Pociťoval nesmiernu úľavu, keď súd na ostatnom pojednávaní žalobu zamietol. Čo sa týka veci samej, na jednej strane chápe to, že z nepráva nemôže vzniknúť právo, avšak na strane druhej poukazuje na to, že o skutočnostiach uvedených v žalobe až do momentu, kedy mu boli doručené písomnosti zo súdu, nemal žiadnu vedomosť. Vozidlo riadne kúpil za celoživotné úspory dňa 28.09.2014 od predávajúceho AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s., pričom predtým vykonal všetky jemu dostupné úkony, aby nenadobudol auto pochádzajúce z trestnej činnosti, alebo zaťažené exekúciou záložným právom a pod.. O pôvode auta, ako ani o tom, že predávajúci zrejme nie je jeho vlastníkom, prípadne či toto patrí alebo nepatrí do BSM, teda ani len nemohol tušiť. Vzhľadom na to, že bol dobromyseľný, že predmetné motorové vozidlo riadne nadobudol podľa práva, bolo by podľa názoru žalovaného krajne nespravodlivé, aby oň napokon prišiel" a ďalších X- rokov sa súdil s AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s. o tom, či pochybili a či mu majú vrátiť peniaze. Vzhľadom na jeho vek možno reálne očakávať, že by sa niečoho takého ani nemusel dočkať, má za to, že súd prvej inštancie sa s touto otázkou vypořiadal správne. To, či boli ohľadom ospravedlnenia právneho zástupcu žalobkyne splnené procesné podmienky ponechal na uvážení súdu. Nedalo mu však nepoznamenať, že v zmysle ust. § 183 C.s.p. platí, že pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. Následne citoval aj ods. 2 ust. § 183 C.s.p. Či je dovolenka právneho zástupcu dôvodom na odročenie pojednávania a či od neho nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechal zastúpiť, ako aj prípadné ďalšie otázky s tým súvisiace, sú na uvážení a rozhodnutí súdu. Žaloba na vydanie veci je žalobou, ktorou sa vlastní hmotnej veci domáha ochrany proti tomu, kto ju neprávom, t.j. bez právneho dôvodu zadržáva, zbavuje tak vlastníka možnosti výkonu vlastníckeho práva a zároveň mu odmieta vydať vec. Pre úspešnosť tejto žaloby je potrebné, aby vlastní preukázal existenciu vlastníckeho práva, ďalej musí preukázať, že vec sa nenachádza v jeho faktickej moci, ale v moci inej osoby, ktorá predmetnú vec odmieta vydať, ďalej, že žalovaný vec protiprávne zadržáva bez existencie záväzkového právneho vzťahu a má vec v čase vyhlásenia rozsudku stále u seba a preto má možnosť vydať vec vlastníkom, ďalej, že predmetom žaloby je vec, o vydanie ktorej sa žiada; žalobca je povinný preukázať, že mu žalovaný neoprávnene vec aj ku dňu rozhodnutia súdu zadržáva, čo však zjavne nie je tento prípad, tak ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie. Napokon, pokiaľ sa žalobkyňa cíti poškodená, môže sa voči svojmu bývalému manželovi domáhať v rámci konania o vyporiadaní BSM výplaty polovice kúpnej ceny, ktorú jej manžel utŕžil za predaj predmetného motorového vozidla, resp. polovice jeho obvyklej hodnoty, pričom týmto nikto nepríde skrátka, ktoré riešenie zodpovedná princípu spravodlivého usporiadania pomerov. Preto navrhol rozsudok potvrdiť.

8. Ďalšie vyjadrenia do spisu predložené neboli.

9. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 C.s.p. a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku bol zverejnený na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 09.12.2020 a zistil, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte k namietaným nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť

daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

12. Žalobkyňa tvrdí, že na základe vykonaných dôkazov súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Tu odvolací súd uvádza, že vykonané dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku. Voľné hodnotenie dôkazov súdom, prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po „individuálnej selekcii“ následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

13. Zároveň žalobkyňa tvrdí, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. júla 2011, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

14. Odvolací súd má po oboznámení sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, odôvodnením napadnutého rozhodnutia za to, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednanú vec aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia tu napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie.

15. K odvolacím námietkam žalobkyne odvolací súd poukazuje na právny názor prezentovaný vo Veľkom komentári k Občianskemu zákonníku (Fekete, I.: Bratislava : Eurokódex 2011, str. 305), z ktorého vyplýva, že podstata relatívnej neplatnosti právneho úkonu v zmysle ust. § 40a veta prvá Občianskeho zákonníka spočíva v tom, že právny úkon, u ktorého je daný dôvod relatívnej neplatnosti, vznikol, od začiatku existuje, považuje sa za platný, a teda aj vyvoláva právne účinky, pokiaľ sa ten, na jeho ochranu je relatívna neplatnosť stanovená, neplatnosti právneho úkonu nedovolal. V právnej teórii bol vyslovený názor, podľa ktorého relatívnu neplatnosť možno chápať ako platnosť pod rozvázovacou podmienkou. Takéto chápanie relatívnej neplatnosti má vplyv na právne postavenie osoby, ktorá vec nadobudla od účastníka relatívne neplatného právneho úkonu. Ak ten, kto nadobudol vlastnícke právo na základe právneho úkonu postihnutého vadou zakladajúcou jeho relatívnu neplatnosť, do doby dovolania sa relatívnej neplatnosti získanú vec ďalej previedol, disponoval ako vlastník so svojou vecou oprávnené (až do dovolania sa relatívnej neplatnosti právny úkon má účinky, teda aj účinky prevodu vlastníctva). Na nadobúdateľa teda prešlo vlastníctvo k veci a na rozdiel od absolútnej neplatnosti by sa od neho nemohlo požadovať vrátenie veci. Reštitúcia medzi pôvodnými účastníkmi zmluvy by v takom prípade mohla mať charakter len peňažnej náhrady. Odvolací súd s týmto právnym názorom plne súhlasí.

16. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/221/2010 zo dňa 20. decembra 2011, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky 3/2013 pod č. 31 a právnu vetu: „Kto v čase pre dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu previedol na tretiu osobu vec nadobudnutú na základe tohto právneho úkonu, disponoval s vecou ako vlastník a jeho dispozícia mala právne účinky prevodu vlastníctva. Dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu nemá vplyv na právne postavenie tretích osôb, ktoré dobromyseľne nadobudli vlastníctvo od účastníka relatívne neplatného právneho úkonu v čase, ktorý predchádzal dovolaniu sa relatívnej neplatnosti.“

17. Dovolací súd v tomto rozhodnutí konštatoval, že ak by relatívna neplatnosť právneho úkonu mala mať za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu, ktorým účastník relatívne neplatného právneho úkonu do dovolania sa relatívnej neplatnosti oprávnenou osobou previedol svoje vlastnícke právo (nadobudnuté na základe právneho úkonu postihnutého vadou zakladajúcou relatívnu neplatnosť) na tretiu osobu (odlišnú od účastníkov relatívne neplatného právneho úkonu), potom by ochrana právnej

istoty tretích osôb, zaručená v § 40a veta prvá Občianskeho zákonníka slovami „právny úkon sa považuje za platný“, minula svoj účel. Prakticky by sa totiž nemohla uplatniť.

18. Súd prvej inštancie konštatoval prakticky to isté v bode 45 odôvodnenia rozsudku, keď konštatoval, že na rozdiel od absolútnej neplatnosti právneho úkonu, ktorá nastáva bez ďalšieho od jeho samotného začiatku pri relatívne neplatnom právnom úkone je tento platný a to až do doby, kedy sa jeho neplatnosti týmto úkonom dotknutá osoba účinne nedovolá, napr. právoplatným rozhodnutím súdu. V danom prípade sa žalobkyňa účinne dovolala relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 02.06.2014, ktorú uzavrel jej bývalý manžel s kupujúcou M. H. až 20.12.2017, kedy v tejto veci nadobudol právoplatnosť rozsudok súdu prvej inštancie sp.zn. 3C/235/2014 zo dňa 13.02.2017. Všetky na túto kúpnu zmluvu nadväzujúce kúpne zmluvy, t.j. vrátane kúpnej zmluvy medzi autobazárom a žalovaným boli uzavreté ešte v roku 2014, t.j. v čase, kedy jednako nikto nemal dôvod spochybňovať v rade prevodcov prvý prevod sporného osobného motorového vozidla z pôvodného vlastníka na M. H. ako kupujúcu a jednako nikomu nemusel ani nemohol byť známy obsah ich zmluvného dojednania ohľadom okamihu nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetu kúpy, t.j. k spornému motorovému vozidlu, ktorý okamih bol dojednaný odlišne od jeho zákonnej úpravy v ust. § 133 ods. 1 Občianskeho zákonníka, tobôž ak sa tieto subjekty ohľadom aktuálneho vlastníka tohto vozidla riadili s dôverou zápis v evidencii motorových vozidiel. K odvolacej námietke žalobkyne, že jej právny zástupca ospravedlnil neúčasť na pojednávaní dňa 10.07.2019 z dôvodu čerpania dovolenky odvolací súd uvádza, že táto skutočnosť z obsahu spisu nevyplýva. Zo spisu vyplýva, že predvolanie na pojednávanie bolo právnomu zástupcovi žalobkyne doručené dňa 30.05.2019 a bol mu doručený aj prípis, urgencia vyjadrenia k stanovisku žalovaného doručeného okresnému súdu dňa 30.09.2016, ktoré bolo doručené právnej zástupkyňi žalobkyne dňa 12.01.2017. Vyjadrenie zaslal do spisu právny zástupca žalobkyne dňa 17.06.2019 (doručené 24.06.2019 súdu). Vyjadrenie ospravedlnenie neobsahuje. Žalobkyňi bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 03.06.2019. Preto porušenie práva žalobkyne zo strany súdu prvej inštancie na spravodlivý proces odvolací súd nezistil. Ospravedlnenie právny zástupca ani k odvolaniu nepredložil.

19. Správnomu rozhodnutiu, čo do veci samej, zodpovedá i správny výrok o trovách konania úspešnému žalovanému patrí nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie však vo výroku rozsudku (uviedol to v odôvodnení) nekonštatoval, že o samotnej výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. úspešnému žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči neúspešnej žalobkyňi s tým, že konštatoval, že o výške náhrady prvoinštančného aj odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, čím doplnil chýbajúci koniec výroku, čo do trov konania súdu prvej inštancie (§ 224 C.s.p.).

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.